

INOVAȚIA DIGITALĂ ÎN EDUCAȚIE: provocări și soluții pentru formarea cetățenilor responsabili

Prof.Inv.Preșc.Drăgan Mioara

Prof.Inv.Preșc.Sălceanu Sândica

Școala Gimnazială „Elena Doamna”, Cuza-Vodă

G.P.N. ”Prichindel”,Cuza-Vodă

Adaptarea sistemului de educație și formare la evoluția tehnologică reprezintă un proces complex, necesar pentru pregătirea și perfecționarea resurselor umane și element esențial al dezvoltării, modernizării și inovării societății. Utilizarea noilor tehnologii digitale este calea directă pentru a face școala mai atractivă pentru elevi, mai adaptată nevoilor și stilului lor de viață, mai eficientă în a dezvolta competențe, generând educație pe tot parcursul vieții.

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a rețelelor de socializare. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare, ca sprijin pentru teme.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică:

1. Fii sigur că deții controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei, chiar dacă e sprijinită de un specialist TIC.
2. Fă-ți un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.
3. Scopul și forma prezentării să-ți fie foarte clare.
4. Nu fi sedus de stilul atractiv al tehnologiei moderne, fie ea audio sau video și nu face din aceasta un scop în sine.

5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic.

6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului și a nevoilor lui de învățare.

7. În școală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacerea nevoii de învățare.

Pentru înțelegerea și implementarea TIC în procesul clasic de învățare e nevoie de entuziasm, energie și dedicare pentru a transforma teoria în soluții reale bazate pe nevoile individuale ale copiilor.

În ceea ce privește timpul petrecut efectiv în fața ecranelor de tipul tabletă, telefon, laptop, studiile constată că elevii cu vârste cuprinse între 12 și 18 ani folosesc aceste dispozitive, în medie, între 4,5 și 6 ore pe zi. Acest număr de ore se referă la folosirea televizorului, navigarea pe internet, vizionarea videoclipurilor sau alte activități de tip media și nu include timpul pe care copiii îl petrec în fața unui astfel de dispozitiv în scopul realizării temelor și a proiectelor pentru școală.

Conform cercetărilor sociologice, copiii cu vârste cuprinse între 8 și 13 ani se expun, în medie, până la 5 ore și 30 de minute, iar cei cu vârste mai mici de 9 ani – 3 ore și 30 de minute, zilnic. Prin urmare, aproape automat, timpul de ecran va crește substanțial odată cu introducerea orelor de școală și a temelor/proiectelor de studiu în sistem digital.

Sfatul specialiștilor pentru cadre didactice și părinți este organizarea timpului petrecut de elevi în mediul virtual, ținând cont de câteva elemente:

- ✓ Nevoile diferite de învățare;
- ✓ Timpul optim de expunere la ecran în funcție de vârsta copiilor;
- ✓ Programa școlară și programa de examen;
- ✓ Nevoia de digitalizare;
- ✓ Nivelul de socializare.

Preșcolăritatea reprezintă etapa în care se manifestă curiozitatea și interesul pentru cunoaștere. Copiii socializează în afara mediului familiei, se joacă și comunică despre propriile nevoi. Sunt în dezvoltare comportamentele socio-afective, cognitive, de comunicare și de limbaj, psihomotorii, iar crearea experiențelor de învățare se poate realiza și cu ajutorul tehnologiei informatice.

Frecvența optimă a activităților este de 2-3 sesiuni online pe săptămână, cu participare directă, iar durata acestora trebuie să fie adaptată timpului optim de ecran pentru această vârstă (între 15 și 30 de minute).

Cadrele didactice pot încărca pe platformele digitale dedicate preșcolarilor diferite resurse educaționale, dar folosirea acestora, de către preșcolari, este bine să se realizeze în afara spațiului digital. O modalitate oportună de lucru este înregistrarea audio/audio-video a unor secvențe didactice care prezintă modele educaționale – aria artelor vizuale, a abilităților practice, muzică și mișcare etc. menite să motiveze copiii să exerseze munca independentă, fără a-i fixa în spațiul online și a prelungi inutil timpul de ecran.

În munca cu preșcolarii, am îmbinat în mod cât mai riguros cerințele planificării cu nevoile și cu posibilitățile preșcolarilor din grupa pe care o coordonez la GPN ”Prichindel”, Cuza-Vodă, în măsura în care activitățile s-au desfășurat de acasă, în sistem online. Din 11 martie 2020, datorită implementării stării de urgență, prin care atât cadrele didactice, cât și preșcolarii au fost nevoiți să rămână la domiciliu, activitățile au fost gândite a fi susținute online, utilizând platforma **ZOOM** pentru conferințe în combinație cu platformele educative **Wordwall**, **Kinderpedia**.

Precizez faptul că, pe parcursul acestei perioade, am desfășurat online toate aceste activități din procesul instructiv-educativ, dar beneficiind și de faptul că, în primele zile după rămânerea acasă a preșcolarilor, acestora le-au fost înmânate dosare cu fișe de lucru, atât retrospectiv, cât și în avans, neștiind încă sub ce formă vom efectua procesul instructiv-educativ și cât timp vom fi sub egida restricțiilor stării de urgență. Deoarece platforma Zoom ne permite conferințe susținute în timp real, iar implicarea preșcolarilor a fost foarte mare, am încercat cu succes și procesul de predare. Părinții au fost extrem de mulțumiți.

Părinții au beneficiat de faptul că au putut observa nivelul educativ al propriului copil, au observat felul în care micuțul lor se raportează la actul instructiv-educativ, nivelul de implicare al acestuia în actul instructiv-educativ, au beneficiat de feed-back în timp real atât de la copil, cât și de la cadrul didactic, au învățat că tehnologia poate oferi o nouă formă de educație dirijată pentru preșcolar.

Bibliografie:

1. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009, Făt, Silvia și Adrian Labăr;
2. Istrate, Olimpiu - Efecte și rezultatele utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual, Ediția a VIII-a, 29 octombrie-31 octombrie

2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010.

3. Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
4. Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
5. Gluiga Lucia, Spiro Jodi – *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, București, 2001.
6. Mușata-Dacia Bocoș, *Instruirea interactivă*, Editura Polirom, 2013, București.